

Stichting Landelijk
Ongedocumenteerden
Steunpunt

MEERJARENPLAN 2020-2023

Inleiding

Stichting LOS ondersteunt hulpverleners voor ongedocumenteerde migranten in Nederland, door middel van:

- versterking van de individuele hulpverlening,
- netwerkbevordering en
- collectieve belangenbehartiging.

De basis van ons werk is het regelmatig contact met hulpverlenende organisaties en individuen en het bijhouden van ontwikkelingen die ongedocumenteerden aangaan. Contact met hulpverlenende organisaties vindt plaats bij hulpvragen van individuen en organisaties, tijdens het verzamelen en verspreiden van informatie en bij bijeenkomsten die door Stichting LOS worden georganiseerd. Via deze contactmomenten volgen we de ontwikkelingen in het veld. Daarnaast houden we actief de ontwikkelingen op politiek en juridisch terrein bij. Daarmee informeren we organisaties, die deze informatie gebruiken om ongedocumenteerden beter kunnen adviseren.

Met de informatie die we zo verzamelen, krijgen we zicht op thema's die relevant zijn voor de hulpverlening aan ongedocumenteerden, en ontwikkelen we projecten waarmee we organisaties van dienst kunnen zijn. In het vervolg beschrijven we allereerst de kerntaken: de informatieverzameling en verspreiding en de beleidsbeïnvloeding die daaraan verbonden is. Vervolgens beschrijven we de belangrijkste thema's waarin we werkzaam zijn. Per thema staan de huidige aandachtspunten benoemd die we als basistaak beschouwen, maar ook enkele projectwensen. Aan die projectwensen kunnen we alleen toekomen als er projectfinanciering voor gevonden kan worden. Aan het eind van dit meerjarenplan beschrijven we de organisatorische randvoorwaarden die vervuld moeten zijn om het werk mogelijk te maken.

A Kerntaken

De kerntaken van Stichting LOS zijn

1. Verzamelen, analyseren en verspreiden/delen van relevante informatie aan partners
2. Brede maatschappelijke informatievoorziening en gerichte beleidsbeïnvloeding per project

A-1. Verzameling, analyse en verspreiding van informatie aan partners

Contact met de eerste lijn vindt plaats bij telefonische hulpvragen (3-5 per dag), mail-contacten (enkele per dag), tijdens ontmoetingen op locatie, en tijdens netwerkbijeenkomsten en bezoeken. Inzicht in politieke en juridische ontwikkelingen krijgen we door het bijhouden van relevante websites. Deze informatie verspreiden we door middel van de twee verschillende soorten nieuwsbrieven die elk twee-wekelijks uitkomen. Met deze informatie wordt ook de website bijgehouden. Veel individuele hulpverleners leren ons kennen dankzij onze goede vindbaarheid op Google.

Output:

- adequate beantwoording van hulpvragen
- maandelijks bezoeken van minstens één organisatie
- publicatie twee twee-wekelijkse nieuwsbrieven
- vier bijeenkomsten van het Platform Migranten zonder Verblijfsvergunning per jaar
- minstens twee keer per jaar updaten websites stichtinglos.nl en iLegalevrouw.nl

A-2. Brede informatievoorziening en gerichte beleidsbeïnvloeding per project

Per thema wordt nagegaan wie relevante partners zijn en op welk moment deze benaderd moeten worden om beleidswijziging mogelijk te maken. We gaan daarbij steeds uit van informatie die we samen met bevriende eerstelijns-organisaties en hulpverleners verzamelen, in een later stadium wordt contact opgenomen met ministeries, media en politiek. De precieze strategie is afhankelijk van het thema.

Output wordt per project beschreven.

B Thema's:

Stichting LOS werkt op vier hoofdthema's, te weten:

1. Basisrechten ongedocumenteerden
2. Zinnige dagbesteding
3. Vreemdelingendetentie

Onze inzet op elk van deze thema's wordt hieronder verder uitgewerkt. We onderscheiden daarbij de **Basistaken**, dat is het werk wat we met voortzetting van de huidige bezetting uit kunnen voeren. Daarnaast formuleren we **Projectwensen**, daarvoor worden projectvoorstellen uitgewerkt en is uitbreiding van de bezetting en financiële dekking nodig. Bij de projectwensen staat steeds vermeld hoeveel prioriteit het bestuur hieraan geeft.

B-1. Basisrechten ongedocumenteerden

Ook mensen zonder verblijfsvergunning hebben rechten. Juridisch vastgelegd zijn bijvoorbeeld het recht op medisch noodzakelijke zorg en onderwijs voor minderjarigen, maar ook huurrecht en arbeidsrecht blijven geldig voor ongedocumenteerden. Over het recht op onderdak is de laatste jaren uitgebreid geprocedeerd, wat heeft geresulteerd in de LVV-pilot en de afbouw van de BBB's. Stichting LOS volgt de ontwikkelingen op dit gebied op de voet, verspreidt deze informatie via de gebruikelijke kanalen, en spreekt zich uit waar dat mogelijk en zinvol is.

Basisrechten ongedocumenteerden Basistaken:

1a Onderdak en levensonderhoud voor iedereen toegankelijk maken

We doen dit door het bijhouden van de website Stichting LOS waarop de adresgegevens staan van opvangorganisaties, het onderhouden van contacten met lokale hulpverleners en ambtenaren uit actieve BBB-gemeenten, en natuurlijk door het bijhouden en verspreiden van de jurisprudentie met betrekking tot de toegang tot landelijke en lokale voorzieningen voor ongedocumenteerden.

Sinds 2018 werken wij bovendien aan een database met informatie over de hulpverlening in 4 steden.

Daarmee hebben we inzicht in de eigen data en kunnen we de lokale en landelijke lobby beter ondersteunen.

Output:

- onderwerp BBB/ LVV ter sprake tijdens minstens één PMZV-bijeenkomst per jaar
- monitoring LVV-opvang doorontwikkelen en uitbreiden naar BBB-opvang, hiermee ondersteunen van lokale en landelijke lobby
- reageren op landelijke plannen mbt opvang ongedocumenteerden

1b Empowerment Ongedocumenteerden

De website basicrights.nl is in 2016 gebouwd door vrijwilligers in samenwerking met Stichting LOS. Bij de lancering in 2017 waren veel ongedocumenteerden uit diverse gemeenten aanwezig.

In de komende jaren willen we deze website blijven onderhouden. De informatie komt van Stichting LOS, daarnaast worden hulpverleners uit diverse steden gevraagd om lokale adressen te updaten. Het Rode Kruis helpt inmiddels met technische ondersteuning van de website.

Bij de lancering van de website basicrights.nl is ook een start gemaakt met het bevorderen van samenwerking van ongedocumenteerden in diverse steden, voor het vergroten van hun zichtbaarheid en om op te komen voor hun eigen rechten. Stichting LOS heeft sindsdien jaarlijks een Basic Rights Festival georganiseerd en zal dit blijven doen zolang hiervoor belangstelling bestaat.

Output:

- twee keer per jaar updaten website basicrights.nl, wat betreft informatie en adresgegevens
- jaarlijks een Basic-Rights festival om de stem van ongedocumenteerden beter te laten horen

1c Firewall bij politie, arbeidsinspectie en vrouwenopvang

Mensen zonder verblijfsvergunning zijn voor hun overleven vaak afhankelijk van landgenoten die huisvesting en levensonderhoud aanbieden. Dat houdt altijd risico's in, zoals risico om slachtoffer te worden van geweld, seksueel misbruik, of uitbuiting. Het zoeken van hulp bij officiële instanties houdt echter risico's in op uitzetting. Stichting LOS werkt samen met diverse organisaties om veilige toegang tot officiële instanties zoals politie, arbeidsinspectie en vrouwenopvang te garanderen.

Output:

- verbeteren bekendheid van het principe van 'veilige aangifte' bij de lokale politiekantoren
- procedure voor veilige aangifte bij de arbeidsinspectie, in samenwerking met Fairwork
- wetwijziging voor toegang ongedocumenteerde vrouwen tot de vrouwenopvang
- één keer per jaar een inventarisatie van de effecten van het beleid mbt toegang tot de officiële instanties, deze verspreiden naar beleidsmakers

B-2. Zinnvolle dagbesteding en onderwijs

Ongedocumenteerden mogen niet werken en geen vrijwilligerswerk doen. Ongedocumenteerden boven de 18 mogen ook niet meer studeren, en sommigen die wel mogen studeren kunnen dat niet omdat ze geen stage mogen lopen of geen verzekering hebben. Dat is schadelijk voor de gezondheid van de betrokkenen, het leidt bovendien tot afhankelijkheid die hen belemmert om actief hun eigen toekomst ter hand te nemen. In 2015 startten we met een werkgroep Zinnvolle dagbesteding en Onderwijs. Daarmee schreven we een Manifest, organiseerden twee conferenties, en lieten twee studenten onderzoek doen. Ook andere organisaties paktten het thema op, en gingen samenwerken. Het onderwerp wordt nu ook meegenomen in de pilot LVV.

Zinnvolle dagbesteding en onderwijs Basistaken:

2a Toegang onderwijs 18+ers en zinnvolle dagbesteding ongedocumenteerden

Stichting LOS houdt de ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en zinnvolle dagbesteding bij en plaatst regelmatig updates op de website iedereen-aandeslag.nl. We bevorderen informatie-uitwisseling tussen de lokale organisaties die zich met dit thema bezighouden, werken aan kennis-verdieping, en stimuleren dat activering landelijk beleidsmatig wordt opgepakt, onder andere in de LVV-pilot.

Output:

- minstens vier keer per jaar informatie posten op iedereen-aandeslag.nl
- minstens vier bijeenkomsten van lokale organisaties per jaar
- minstens één expertmeeting per jaar over dit onderwerp

B-3. Vreemdelingendetentie

Sinds 2010 onderhoudt Stichting LOS het Meldpunt Vreemdelingendetentie, een helpdesk voor vreemdelingen in detentie, waarmee we de detentieomstandigheden monitoren en proberen te verbeteren. We ondersteunen individuele klachtprocedures, we bespreken onze ervaringen met de directie en we brengen structurele misstanden onder de aandacht van politici en media door middel van rapportages. Dankzij de samenwerking met Amnesty International en Dokters van de Wereld hebben we op deze manier bij kunnen dragen aan het sterk verminderen van visitaties en aan meer aandacht voor de negatieve effecten van isolatie als strafmaatregel.

Vreemdelingendetentie Basistaken:

3a Voortzetting Meldpunt Vreemdelingendetentie

De komende jaren willen we het Meldpunt voortzetten. Het is een unieke bron van informatie over de situatie binnen vreemdelingendetentie, die op geen enkele andere manier beschikbaar is. Dankzij deze informatie is het mogelijk om inzicht te krijgen in de gebeurtenissen 'achter de deur', en hier adequaat op in te spelen.

Output:

- registratie en adequate beantwoording van telefonische meldingen
- zes nieuwsbrieven per jaar
- minstens één publicatie per jaar, die onder de aandacht wordt gebracht van pers en politiek
- twee maal per jaar contact met de directie over de signalen die we ontvangen

3b Voortgaande opvolging van wetsvoorstel Terugkeer en Vreemdelingenbewaring

Het wetsvoorstel Terugkeer en Vreemdelingenbewaring is al in 2014 gepubliceerd. Met deze wet wordt een eigen regime voor vreemdelingendetentie vastgelegd, zodat de basis niet meer de Penitentiaire Beginselenwet is. Zo wordt het regime voor vreemdelingendetentie losgemaakt van het strafrecht en ontstaat meer ruimte voor een lichter regime. Helaas is het wetsvoorstel nog steeds niet door de Eerste Kamer aangenomen, en dus nog niet geïmplementeerd. In 2019 maakte de staatssecretaris bekend het wetsvoorstel te wijzigen, dit leidt tot extra vertraging. Het Meldpunt Vreemdelingendetentie reageerde al diverse keren op dit wetsvoorstel en blijft dit doen. Na invoering van het nieuwe regime zal het Meldpunt de effecten natuurlijk monitoren.

Output:

- voorafgaand aan behandeling van het wetsvoorstel Kamerleden informeren door middel van een mail met aandachtspunten, en individueel contact met minstens twee Kamerleden
- na ingang van de regimewijziging een eigen analyse van de effecten hiervan schrijven en deze bij de formele evaluatie onder de aandacht van Kamerleden brengen

Voor de uitbreiding van het werk van het Meldpunt is een aanvullend meerjarenplan ingediend.

C Randvoorwaarden

Stichting LOS heeft op dit moment beperkte bezetting en daardoor beperkte mogelijkheden om thema's uit te diepen. Daardoor blijft Stichting LOS weinig zichtbaar en is het moeilijk om echt verandering te bewerkstelligen. Daarvoor is nodig:

1. Versterking van de organisatorische basis
2. Vergroting van de slagkracht door strategische samenwerking
3. Verbreding van de basis van financiers

C-1. Versterking van de organisatorische basis

Vanaf 2018 heeft Stichting LOS een nieuw bestuur. In 2017 is een **Raad van Advies** opgericht, die vanaf 2017 twee keer per jaar bijeenkomt. **MARA** heeft Stichting LOS sinds 2016 ondersteund bij het ontwikkelen en

schrijven van projecten en het aanvragen van financiering. Deze samenwerking was belangrijk voor het verbeteren van de project-administratie van Stichting LOS en wordt in 2020 op ad-hoc basis voortgezet.

C-2. Vergroting van de slagkracht door strategische samenwerking

Een kleine organisatie als Stichting LOS kan niet zonder strategische samenwerking met andere organisaties. Natuurlijk werken we nauw samen met **lokale hulpverleners** uit het hele land. Ook in de komende jaren zullen we deze samenwerking blijven onderhouden door netwerkbijeenkomsten en bezoek. Daarnaast werken we samen met **thematische organisaties** zoals bijvoorbeeld Amnesty International, Dokters van de Wereld, Defence for Children en het NJCM (Nederlands Juristencomité voor de Mensenrechten die oa de schaduwrapportages bij mensenrechtenverdragen coördineert). Deze netwerken blijven we onderhouden door regelmatig contact.

Voor onze **Europese samenwerking** maken we dankbaar gebruik van het netwerk via PICUM. Daardoor krijgen we informatie over Europese ontwikkelingen en lopende projecten in andere landen. Dat helpt ons bij het ontwikkelen van eigen projecten en mogelijk in de toekomst ook door gezamenlijke projecten, bijvoorbeeld rondom de firewall.

C-3. Verbreding van de basis van financiers

Voor uitbreiding van het aantal medewerkers zal financiering gezocht moeten worden. We hopen in 2020-2023 projectfinanciering te realiseren voor minimaal **2 projecten**. Daarmee zal de kennis en de zichtbaarheid van Stichting LOS vergroot worden.

Projectdoel 2: Uitbreiding Meldpunt naar Uitzettingen

Gewenste resultaten:	Activiteiten	Staf, uren	Stagiaire
Overzicht relevante wet en regelgeving en jurisprudentie	Ontwerpen en vullen van databank	2upw	1dpw
Standaardteksten schrijven voor relevante klachten	Schrijven concepten	1upw	1dpw
Contact met minstens 20 vreemdelingen in het uitzetproces	Contact leggen via Meldpunt en Advocaten		1/2dpw
Minstens 10 klachten voor uitgezette vreemdelingen per jaar	Schrijven klachten	1upw	1/2dpw

Projectdoel 3: Zichtbaarheid en lobby verbeteren

Gewenste resultaten:	Activiteiten	Staf, uren	Stagiaire
Minstens 6 nieuwsbrieven per jaar	Schrijven nieuwsbrieven	2upw	1dpw
Minstens 4 publicaties per jaar	Schrijven publicaties, geschikt maken voor publiek	2upw	1dpw
Minstens 4 gesprekken met de verantwoordelijke diensten over situaties die ons zorgen baren	Afspraken maken, voorbereiden gesprek, bijhouden contact	2upw	
Reactie op wetsvoorstel en lobbygesprekken met politici i.v.m. bij behandeling in TK.	Afspraken maken met politici, voorbereiden gesprek en bijhouden contact	2upw	

Monitoring en evaluatie

Stichting LOS zal elk halfjaar een voortgangsrapportage maken van dit project, waarbij wij ingaan op de hierboven beschreven doelen en analyseren waarom deze wel of niet zijn gehaald.

Na drie jaar zullen we een eindrapportage schrijven.

Organisatie

Het Meldpunt is een project van Stichting LOS. Voor stichting LOS werkt 1 coördinator voor 0,8fte, voor het Meldpunt momenteel een projectmedewerker, 0,4fte. Voor het Meldpunt werken bovendien momenteel 2 stagiaires elk 3 dagen per week.

De coördinator van Stichting LOS is medeverantwoordelijk voor projectaanvragen en opvolgen en eventueel bijsturen van de werkzaamheden van het Meldpunt. Een bestuurslid heeft speciaal aandacht voor het Meldpunt.

3. Project- en organisatiebegroting

Meldpunt Vreemdelingendetentie	2019 (voor uitbreiding)	2020	2021	2022
Projectmedewerker	22.745	45.360	46.570	47.779
Stagevergoedingen	4.320	8.640	8.640	8.640
Communicatie	1.000	1.560	1.560	1.560
Reis- en verblijfkosten	1.000	1.085	1.085	1.085
Activiteiten	2.000	4.000	4.000	4.000
Huisvestingskosten	3.000	4.000	4.000	4.000
Kantoor- en Administratiekosten	4.500	4.950	4.950	4.950
Totaal	38.565	73.870	75.080	76.289

Financiers				
Adessium	0	15.000	15.700	16.000
Dioraphte	1.000	10.000	10.500	11.000
Haëlla Stichting	10.000	10.000	10.000	10.000
Kerk in Actie	2.500	3.000	3.250	3.500
Maria Stroot Fonds	3.000	3.000	3.000	3.000
RC Maagdenhuis	5.700	7.500	8.250	8.500
Stichting Rotterdam	5.600	12.000	12.000	12.000
Remonstranten	7.000	10.000	10.000	10.000
Emmaus Haarzuilens	2.000	2.400	2.400	2.400
Giften	1.765	1.000		
Totaal	38.565	73.900	75.100	76.400